

føles særdeles trykkende. Og det er jo ikke Smaating, der her er Tale om. Underskuddet for 1920—21 er saaledes beregnet til ca. 45 Mill. Kr., hvortil kommer, at de sønderjydske Baner vil kræve et ekstraordinært Beløb af ca. 4 Mill. Kr.

Til Dækning af dette Underskud paa ca. 50 Mill. Kr. foreslaas det nu at forhøje Persontaksterne med $33\frac{1}{3}$ pCt., hvilket antages at ville give ca. 15 Mill. Kr.; endvidere foreslaas der en Forhøjelse af Taksterne for Befordring af Gods og Kreaturer med 50 pCt., hvilket formenes at ville indbringe ca. 35 Mill. Kr. Det er saaledes ikke nogen ganske ringe Forhøjelse, her er Tale om, men man kan vistnok rolig gaa ud fra, at den ikke kan være mindre, naar der skal skaffes Dækning — og Dækning maa der kræves. Venstre har Gang paa Gang hævdet, at en Statsvirksomhed som Statsbanerne maa kunne bære sin Drift, og den højtærede Trafikminister har teoretisk erkendt det samme, ligesom den højtærede Finansminister adskillige Gange har udtalt, at der maatte kræves Dækning, hvilket jo ogsaa er et naturligt Standpunkt for en Finansminister. Ved de gentagne Forhøjelser, som i de senere Aar er blevet foretaget af Lovgivningsmagten, har jeg paa mit Partis Vegne fremholdt dette Krav, men det er hidtil ikke blevet fuldt imødekommet af Regeringen.

I Bemærkningerne til Lovforslaget saavel som i sin Fremsettelsestale har den højtærede Trafikminister trøstet med, at de Indtægtsberegninger, der var kalkulerede som Grundlag for Loven af 17. September 1919, har vist sig at holde Stik, medens Udgiftsberegningerne har svigtet, men denne Trøst er kun fattig, thi alt tydede den Gang paa, at de foreslaaede Takstforhøjelser langt fra vilde kunne dække Underskuddet — det behøvede man ikke at være sagkyndig for at kunne se. Derfor stillede vi sammen med det konservative Folkeparti Ændringsforslag, der vilde have indbragt ca. 12 Mill. Kr. mere. Ved den første af de af Ministeren foreslaaede Takstændringer krævede vi ligeledes en yderligere Forhøjelse. Nu viser Kendsgemningerne, i hvilken Grad vi havde Ret. Var der de to nævnte Gange blevet skaffet Dækning for det den Gang forholdsvist lille Underskud, havde det ikke nu været nødvendigt at gaa til en saa stor Forhøjelse som den foreslaaede. Dertil kommer, at der den Gang var Pengerigelighed, saa at Befolkningen

meget lettere vilde have kunnet bære en større Forhøjelse, end den nu kan; den nu foreslaaede store Forhøjelse vil blive følt ganske anderledes trykkende. Naa, sket er sket, og naar der nu stilles Forslag om en ny Forhøjelse af Statsbanernes Takster, en Forhøjelse, der giver noget Haab om, at Dækning vil kunne naas, da kan jeg paa mit Partis Vegne tilsige den højtærede Trafikminister vor Støtte til dette Lovforslags snarlige Gennemførelse. Vort Krav om, at Statsbanerne skal kunne svare sig, er det samme som før.

Jeg kan dog ikke undlade at gøre opmærksom paa et enkelt Punkt, som jeg er noget betænkelig ved, nemlig at der for Personbefordring fastsættes en ensartet Forhøjelse. Jeg skal ikke kritisere, at Ministeren foreslaar en procentvis Forhøjelse, thi det anser jeg for en praktisk og den lettest gennemførlige Form for en Takstforhøjelse. Men jeg er ikke sikker paa, at det er rigtigt at fastsætte den samme Forhøjelse for de korte som for de lange Afstande for Personbefordringens Vedkommende. Jeg har adskillige Gange tidligere hævdet, at man maa ind paa det Princip at tage noget mere for de korte Afstande. Det er derfra, man faar noget i Kassen, og en 5-Øre mere for de korte Afstande vil ikke mærkes meget. Derimod tror jeg, at man for de lange Afstandes Vedkommende allerede er kommet saa højt, at man neppe vil kunne naa noget som helst ved et yderligere Paalæg; maa-ske vil det endda snarere bringe Statsbanerne Tab end Fordel, og ved en Forhøjelse af Taksterne for de lange Afstande kan det ikke nægtes, at Statsbanerne vil tabe noget af den kulturelle Betydning, som vi alle sammen har ment, de skulde have. Jeg er derfor tilbøjelig til at mene, at det vilde være rigtigt at graduere Taksterne noget efter Afstanden, men saaledes at der kom til at falde en noget større Forhøjelse paa Taksterne for de korte Afstande, som er forholdsvis meget lave, og som ikke er berørte af de seneste Takstforhøjelser. Men dette kan jo drøftes nærmere i et Udvalg. Jeg har blot villet nævne det her, idet jeg mener det rigtigst, at dette Forhold bliver undersøgt nøjere.

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til Tingets Velvillie.

Friis-Skotte: Paa mit Partis Vegne skal jeg udtale, at vi er villige til at betragte den her foreslaaede overordentlig store Takstforhøjelse som en Nødvendig-